

SULIT

NO. KAD PENGENALAN

							-				-								
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

ANGKA GILIRAN

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PEPERIKSAAN PERCUBAAN SPM TAHUN 2021

**CHEMISTRY
TINGKATAN 5
KERTAS 2
November**

4541/2

2 ½ jam

Dua jam tiga puluh minit

JANGAN BUKA KERTAS SOALANINI SEHINGGA DIBERITAHU

1. *Tulis nombor kad pengenalan dan angka giliran anda pada petak yang disediakan.*
2. *Kertas peperiksaan ini adalah dalam dwibahasa .*
3. *Soalan dalam bahasa Melayu mendahului soalan yang sepadan dalam bahasa Inggeris.*
4. *Calon dibenarkan menjawab keseluruhan atau sebahagian soalan sama ada dalam bahasa Melayu atau bahasa Inggeris.*
5. *Calon dikehendaki membaca maklumat di halaman belakang kertas peperiksaan ini.*

Untuk kegunaan pemeriksa			
Nama pemeriksa:			
Bahagian	Soalan	Markah penuh	Markah diperoleh
A	1	5	
	2	5	
	3	6	
	4	7	
	5	8	
	6	9	
	7	10	
	8	10	
B	9	20	
	10	20	
C	11	20	
Jumlah		100	

Kertas peperiksaan ini mengandungi 28 halaman bercetak

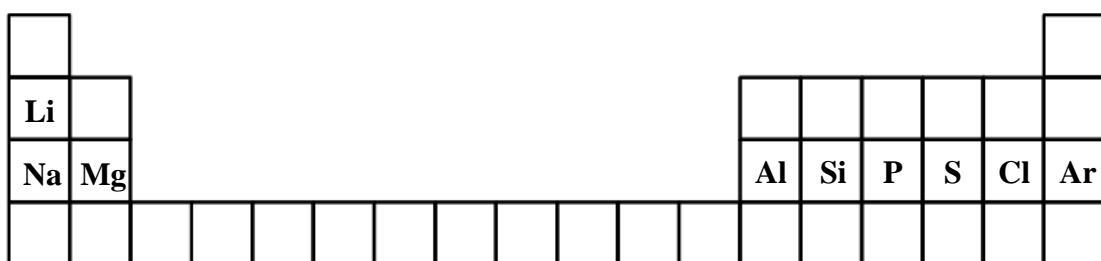
Bahagian A

Section A

[60 markah]
[60 marks]

Jawab semua soalan dalam bahagian ini.
Answer all questions in this section.

1. Rajah 1 merupakan sebahagian daripada Jadual Berkala Unsur.
Diagram 1 is a part of the Periodic Table of Elements.

Rajah 1/ *Diagram 1*

- (a) Berdasarkan Rajah 1,
Based on Diagram 1,

- (i) Apakah nama bagi baris mengufuk dalam Jadual Berkala Unsur?
What is the name of horizontal row in the Periodic Table of Elements?

[1 markah/1 mark]

- (ii) Unsur yang manakah yang tidak reaktif secara kimia? Terangkan.
Which element is not chemically reactive? Explain.

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

.....

---

¹ See, e.g., *United States v. Ladd*, 100 F.2d 712, 715 (5th Cir. 1938) (“[T]he right to a trial by jury is a fundamental right which cannot be denied without due process of law.”); *State v. Johnson*, 100 N.C. 1, 10 (1881) (“The right to a trial by jury is a fundamental right which cannot be denied without due process of law.”).

[2 markah/ 2 marks]

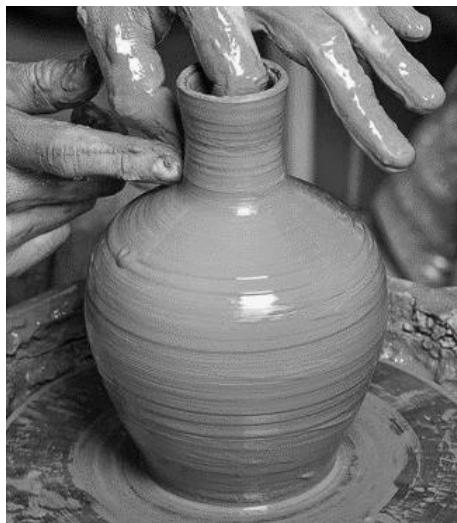
- (b) Unsur natrium, Na lebih reaktif berbanding unsur Litium, Li. Terangkan.
The element sodium, Na is more reactive than the element Lithium, Li. Explain.

.....
.....
.....

[2 markah/ 2 marks]

2. Rajah 2 menunjukkan proses pembuatan pasu daripada tanah liat seperti kaolin.

Diagram 2 shows process of making vase from clay such as kaolin.

Rajah 2/ Diagram 2

- (a) Namakan dua sebatian oksida yang terdapat di dalam kaolin.
Name two oxide compounds found in kaolin.

.....
.....

[2 markah/ 2 marks]

- (b) Bampar kereta diperbuat daripada sejenis bahan komposit. Apakah maksud bahan komposit?

Car bumpers is made from composite materials. What is the meaning of composite materials?

.....
.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

- (c) Plastik merupakan salah satu komponen dalam pembuatan bampar kereta. Gentian kaca ditambah untuk memperkuatkan struktur plastik tersebut.
Nyatakan satu kelebihan sifat bahan komposit yang terhasil berbanding sifat asal plastik.

Plastic is one of the components in the manufacture of car bumpers. Glass fibers are added to strengthen the plastic structure.

State an advantage properties of the resulting composite material compared to the original properties of the plastic.

.....
.....
.....

[2 markah/ 2 marks]

3. Jadual 3 menunjukkan bilangan proton dan bilangan neutron bagi atom-atom R, S dan T.
Table 3 shows number of protons and number of neutrons for atoms R, S and T.

Atom Atoms	Bilangan proton Number of protons	Bilangan neutron Number of neutrons
R	12	12
S	17	18
T	17	20

Jadual 3/ Table 3

- (a) Nyatakan susunan elektron bagi atom R.
State the electron arrangement for atom R.

.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

- (b) (i) Apakah yang dimaksudkan dengan isotop?
What is meant by isotopes?

.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

(ii) Nyatakan atom-atom yang merupakan isotop.

State the atoms that are isotopes.

.....

[1 markah/ 1 mark]

(iii) Nyatakan sebab bagi jawapan anda di (b)(ii).

State a reason for your answer in (b)(ii).

.....

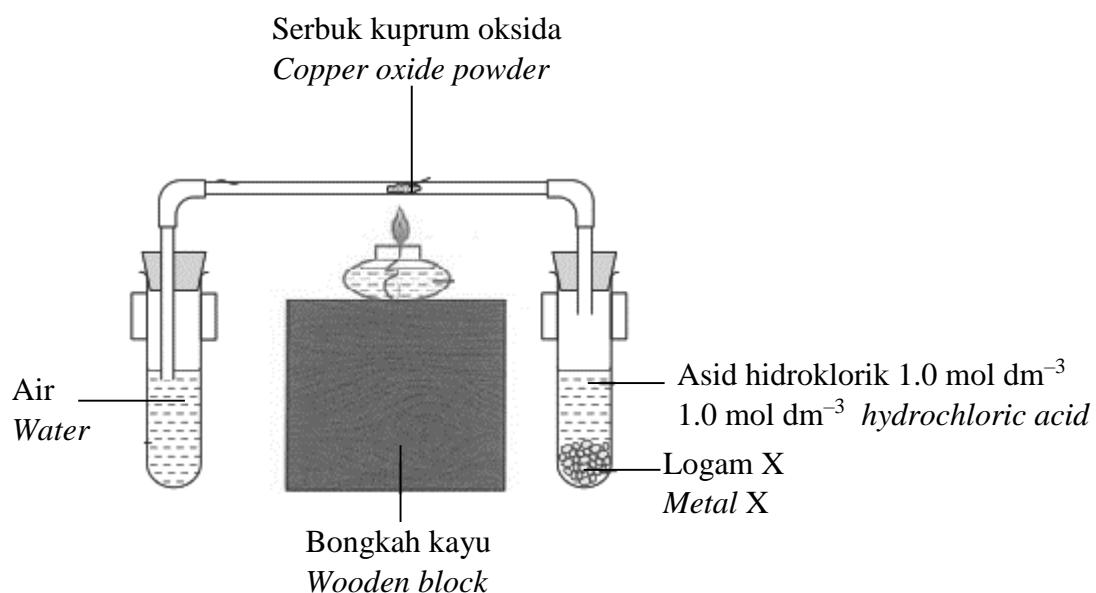
[1 markah/ 1 mark]

(c) Bromin terdiri daripada dua isotop, ^{79}Br dan ^{81}Br . Kelimpahan semula jadi ^{79}Br ialah 50% dan ^{81}Br ialah 50%. Hitung jisim atom relativ bromin.

Bromine consists two isotopes ^{79}Br and ^{81}Br . The natural abundance of ^{79}Br is 50% and ^{81}Br is 50%. Calculate the relative atomic mass of bromine.

[2 markah/ 2 marks]

4. Rajah 4 menunjukkan susunan radas untuk menentukan formula empirik oksida kuprum.
Diagram 4 shows an apparatus set-up to determine the empirical formula of oxide of copper.

Rajah 4/ Diagram 4

Jadual 4 menunjukkan keputusan bagi eksperimen itu.

Table 4 shows the result of the experiment.

Deskripsi <i>Description</i>	Jisim (g) <i>Mass (g)</i>
Salur kaca <i>Glass tube</i>	53.46
Salur kaca + oksida kuprum <i>Glass tube + copper oxide</i>	57.46
Salur kaca + logam kuprum <i>Glass tube + copper</i>	56.66

Jadual 4/ *Table 4*

(a) Apakah yang dimaksudkan dengan formula empirik?

What is meant by empirical formula?

.....
.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

(b) Apakah logam X?

What is metal X?

.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

(c) Gas hidrogen dibiarkan mengalir sehingga hasil pemanasan berada pada suhu bilik.

Nyatakan mengapa langkah ini diambil semasa menjalankan eksperimen.

The hydrogen gas is allowed to flow until the product of heating is at room temperature.

State why this step was taken while conducting the experiment.

.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

(d) Nyatakan oksida logam lain yang mana formula empiriknya boleh ditentukan dengan menggunakan kaedah dalam Rajah 4.

State another oxide of metal which its empirical formula can be determined using the method in Diagram 4.

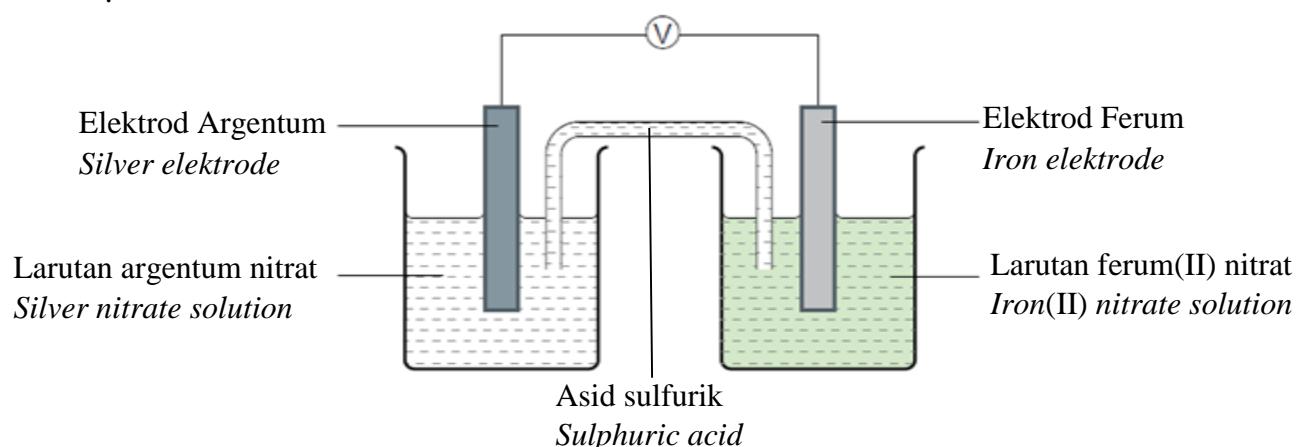
.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

- (e) Dengan menggunakan keputusan yang diperoleh, tentukan formula empirik bagi oksida kuprum.
 [Jisim atom relatif: Cu = 64, O = 16]
Based on the result obtained, determine the empirical formula for oxide of copper.
[Relative atomic mass: Cu = 64, O = 16]

[2 markah/ 2 marks]

5. Rajah 5.1 menunjukkan susunan radas bagi suatu sel kimia.
Diagram 5.1 shows the apparatus set-up for a chemical cell.

Rajah 5.1/ Diagram 5.1

Diberi nilai E° bagi dua sel setengah ialah:

Given the E° values for two half-cells are:

- (a) Nyatakan semua anion yang hadir dalam larutan ferum(II) nitrat.
State all anions present in iron(II) nitrate solution.
- .....

[1 markah/ 1 mark]

[Lihat halaman sebelah

(b) Selepas 20 minit,

After 20 minutes,

(i) Nyatakan pemerhatian pada anode.

State the observation at anode.

.....
.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

(ii) Tulis setengah persamaan bagi tindak balas yang berlaku di anod.

Write the half equation for the reaction occurred at anode.

.....
.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

(iii) Nyatakan perubahan warna bagi larutan ferum(II) nitrat. Berikan sebab.

State the colour change of the iron(II) nitrate solution. Give a reason.

.....
.....
.....

[2 markah/ 2 marks]

(c) Tuliskan notasi sel bagi sel kimia itu.

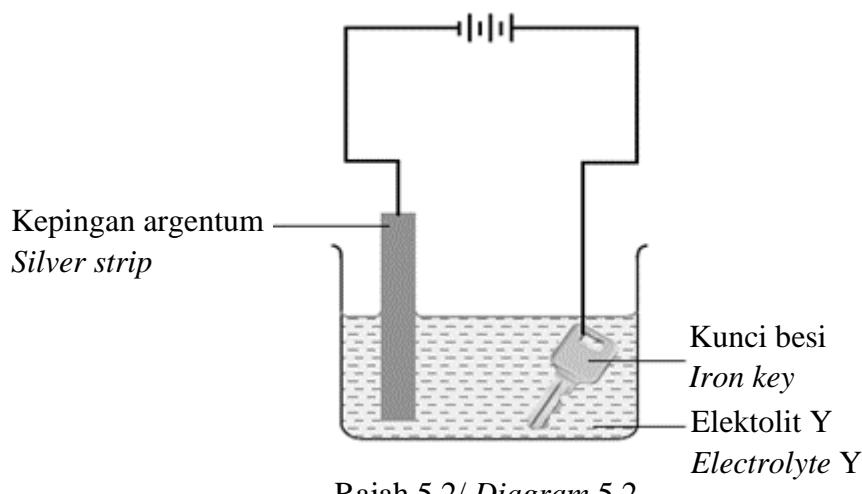
Write the cell notation for that chemical cell.

.....
.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

(d) Muhammad menggunakan susunan radas pada Rajah 5.2 untuk menyadur kunci besi dengan argentum.

Muhammad used the arrangement of the apparatus in Diagram 5.2 to plate an iron key with silver.

Rajah 5.2/ Diagram 5.2

- (i) Cadangkan elektrolit Y yang sesuai.
Suggest a suitable electrolyte Y.

.....

[1 markah/ 1 mark]

- (ii) Selepas 30 minit eksperimen dijalankan, Muhammad mendapati kunci besi masih tidak disadur dengan argentum.
 Apakah yang patut dilakukan oleh Muhammad supaya kunci besi tersebut dapat disadur dengan argentum?

After 30 minutes of the experiment was carried out, Muhammad found that the iron key still does not plated with silver.

What should Muhammad do that the iron key can be plated with silver?

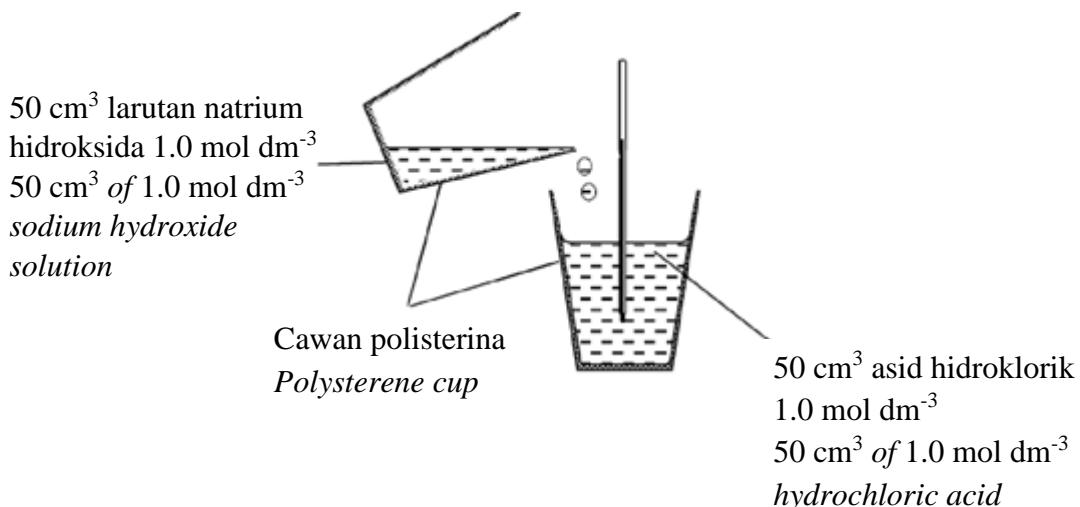
.....

.....

[1 markah/ 1 mark]

6. Rajah 6.1 menunjukkan susunan radas yang digunakan dalam eksperimen untuk menentukan haba peneutralan antara larutan natrium hidroksida dan asid hidroklorik.

Diagram 6.1 shows the apparatus set-up that is used in the experiment to determine the heat of neutralisation between sodium hydroxide solution and hydrochloric acid.

Rajah 6.1/ Diagram 6.1

Keputusan eksperimen adalah seperti dalam Jadual 6 di bawah.

The result of the experiment is shown in Table 6 below.

Penerangan <i>Description</i>	Suhu ($^{\circ}\text{C}$) <i>Temperature ($^{\circ}\text{C}$)</i>
Suhu awal asid hidroklorik <i>Initial temperature of hydrochloric acid</i>	29.0
Suhu awal larutan natrium hidroksida <i>Initial temperature of sodium hydroxide solution</i>	29.0
Suhu tertinggi campuran <i>The highest temperature of the mixture</i>	35.5

Jadual 6/ Table 6

- (a) Apakah maksud haba peneutralan bagi eksperimen ini?

What is the meaning of heat of neutralisation for this experiment?

.....
.....

[1 markah/ 1 mark]

- (b) Mengapa cawan polistirena digunakan dalam eksperimen ini?

Why polystyrene cup is used in this experiment?

.....

[1 markah/ 1 mark]

- (c) Berdasarkan kepada eksperimen dalam Rajah 6,

Based on the experiment in Diagram 6,

- (i) hitungkan perubahan haba dalam tindak balas itu

$[\text{Muatan haba tentu} = 4.2 \text{ J g}^{-1} \text{ } ^{\circ}\text{C}^{-1}]$

calculate the heat change in the reaction.

$[\text{Specific heat capacity} = 4.2 \text{ J g}^{-1} \text{ } ^{\circ}\text{C}^{-1}]$

[1 markah/ 1 mark]

- (ii) hitung haba peneutralan bagi eksperimen itu.
calculate the heat of neutralisation for the experiment.

[2 markah/ 2 marks]

- (d) Eksperimen itu diulang dengan menggunakan 50 cm^3 asid etanoik 1.0 mol dm^{-3} untuk menggantikan asid hidroklorik. Didapati nilai haba peneutralannya lebih rendah berbanding haba peneutralan di (c)(ii). Terangkan.

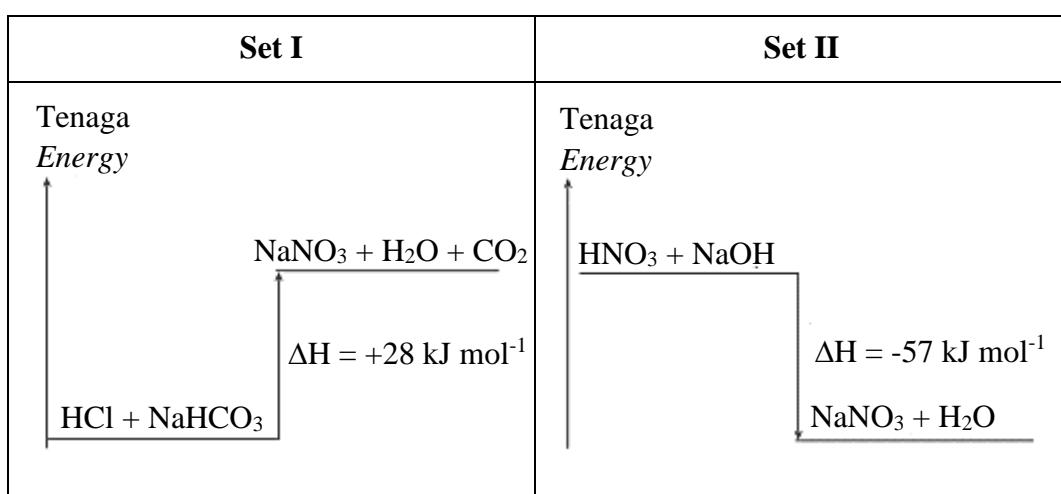
The experiment is repeated by using 50 cm^3 of 1.0 mol dm^{-3} ethanoic acid to replace the hydrochloric acid. It is found that the value of the heat of neutralisation is lower than the heat of neutralisation in (c)(ii). Explain.

.....
.....
.....

[2 markah/ 2 marks]

- (e) Rajah 6.2 menunjukkan dua gambar rajah aras tenaga bagi dua tindak balas kimia yang berbeza.

Diagram 6.2 shows two energy level diagrams for two different chemical reactions.

Rajah 6.2/ Diagram 6.2

Berdasarkan Rajah 6.2, bandingkan dan deduksikan maklumat yang boleh didapati daripada rajah aras tenaga dalam tindak balas I dan tindak balas II.

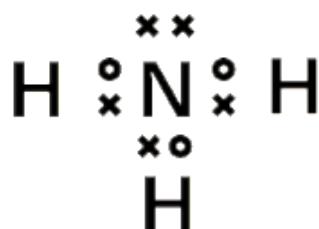
Based on Diagram 6.2, compare and deduce the information that can be obtained from the energy level diagrams in reaction I and reaction II.

.....
.....
.....

[2 markah/ 2 marks]

7. (a) Rajah 7 menunjukkan pembentukan ikatan kovalen dalam molekul ammonia.

Diagram 7 shows the formation of covalent bond in ammonia molecule.

Rajah 7/ Diagram 7

- (i) Apakah jenis ikatan kovalen yang terbentuk dalam molekul ammonia?
What type of covalent bond is formed in an ammonia molecule?
- .....

[1 markah/1 mark]

- (ii) Molekul X_2Y mempunyai jenis ikatan kovalen yang sama seperti molekul ammonia. Lukiskan gambar rajah susunan electron bagi molekul X_2Y .
[Nombor proton: X = 1; Y = 8]

*The X_2Y molecule has the same type of covalent bond as the ammonia molecule.
Draw an electron arrangement diagram for the molecule X_2Y .
[Proton number: X = 1; Y = 8]*

[2 markah/ 2 marks]

(iii) Apabila gas ammonia dan gas hidrogen klorida bercampur, wasap putih ammonium klorida terbentuk.

Tuliskan persamaan kimia bagi tindak balas tersebut.

When ammonia gas and hydrogen chloride gas are mixed, white fumes of ammonium chloride is formed.

Write the chemical equation of the reaction.

[1 markah/ 1 mark]

(iv) Ammonium klorida terdiri daripada ion ammonium dan ion klorida. Ion ammonium terbentuk daripada ikatan datif antara molekul ammonia dan ion hidrogen daripada asid.

Terangkan secara ringkas pembentukan ikatan datif dalam ion ammonium.

Ammonium chloride consists of ammonium ion and chloride ion. Ammonium ions are formed from dative bonds between ammonia molecules and hydrogen ions from acid.

Describe briefly the formation of dative bond in ammonium ion.

[1 markah/1 mark]

(b) Jadual 7 menunjukkan beberapa sifat bagi sebatian R, S dan T.

Table 7 shows some properties of substances R, S and T.

Sifat-sifat <i>Properties</i>	Sebatian R <i>Compound R</i>	Sebatian S <i>Compound S</i>	Sebatian T <i>Compound T</i>
Keadaan pada suhu bilik <i>State at room temperature</i>	Pepejal <i>Solid</i>	Pepejal <i>Solid</i>	Pepejal <i>Solid</i>
Keterlarutan dalam air <i>Solubility in water</i>	Larut <i>Soluble</i>	Tidak larut <i>Insoluble</i>	Larut <i>Soluble</i>
Kekonduksian elektrik sebatian dalam air <i>Electrical conductivity of compound in water</i>	Tidak boleh mengkonduksikan <i>Do not conduct</i>	Tidak boleh mengkonduksikan <i>Do not conduct</i>	Boleh mengkonduksikan <i>Can conduct</i>

Jadual 7/ *Table 7*

(i) Berdasarkan maklumat dalam Jadual 7, kenal pasti sebatian R, S dan T.

Based on the information in Table 7, identify compounds R, S and T.

Sebatian R/ *Compound R:* .....

Sebatian S/ *Compound S:* .....

Sebatian T/ *Compound T:* .....

[3 markah/ 3 marks]

(ii) Ahmad menjalankan satu eksperimen untuk mengkaji sifat-sifat sebatian. Beliau telah tersilap mencampurkan sebatian S dan sebatian T dalam satu bikar.

Cadangkan bagaimana Ahmad boleh mengasingkan campuran tersebut.

Ahmad conducted an experiment to study the properties of compounds. He had mistakenly mixed compound S and compound T in one beaker.

Suggest how Ahmad can separate the mixture.

.....

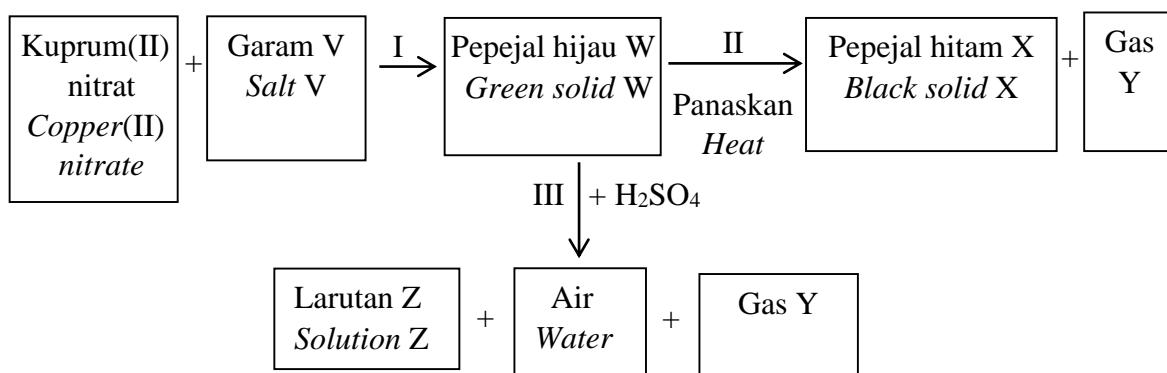
.....

.....

[2 markah/ 2 marks]

8. Rajah 8 menunjukkan tiga siri tindak balas ke atas kuprum(II) nitrat.

Diagram 8 shows three series of reaction on copper(II) nitrate.

- (a) Dalam tindak balas I, kuprum(II) nitrat bertindak balas dengan garam V menghasilkan pepejal hijau W.

In reaction I, copper(II) nitrate reacts with salt V to produce a green solid W.

- (i) Kenal pasti garam V
Identify salt V

.....
[1 markah/ 1 mark]

- (ii) Namakan pepejal hijau W.
Name the green solid W.

.....
[1 markah/ 1 mark]

- (iii) Tulis persamaan kimia yang seimbang bagi tindak balas dalam (a)(i).
Write a balanced chemical equation for the reaction in (a)(i).

.....
[2 markah/ 2 marks]

- (b) Dalam tindak balas II, pemanasan pepejal hijau menghasilkan pepejal hitam X dan gas Y.

In reaction II, heating of green solid produced black solid X and gas Y.

- (i) Gas Y mengeruhkan air kapur. Namakan gas Y.
Gas Y turns limewater cloudy. Name gas Y.

.....
[1 markah/ 1 mark]

- (ii) Tuliskan formula kimia pepejal hitam X.
Write the chemical formula of black solid X.

Write the chemical formula of black solid X.

[1markah/ 1 mark]

[1markah/ 1 mark]

- (c) Dalam tindak balas III, pepejal hijau W bertindak balas dengan asid sulfurik menghasilkan larutan Z. Nyatakan warna larutan Z.

In reaction III, green solid W reacts with sulphuric acid produced solution Z. State the colour of solution Z.

[1markah/ 1 mark]

[1markah/ 1 mark]

- (d) Kation bagi larutan Z dikenal pasti sebagai salah satu kation logam berat yang dijumpai dalam air buangan industri. Huraikan secara ringkas ujian kimia untuk mengesahkan kation dalam larutan Z.

Cation in solution Z is identified as one of the heavy metals found in industrial waste water. Describe briefly chemical test to verify the cation in solution Z.

.....
.....
.....

[3 markah/ 3 marks]

Bahagian B
Section B

[20 markah]
[20 marks]

Jawab mana-mana **satu** soalan daripada bahagian ini.
*Answer any **one** question from this section.*

9. Rajah 9 menunjukkan formula struktur bagi dua sebatian hidrokarbon iaitu sebatian A dan sebatian B.

Diagram 9 shows the structural formula of two hydrocarbon compounds, compound A and compound B.

Sebatian A Compound A	Sebatian B Compound B
$ \begin{array}{cccccc} & H & H & H & H & H \\ & & & & & \\ H - C & - C & - C & - C & - C & - H \\ & & & & & \\ & H & H & H & H & H \end{array} $	$ \begin{array}{cccccc} & H & H & H & H & H \\ & & & & & \\ H - C & = C & - C & - C & - C & - H \\ & & & & & \\ & H & H & H & H & H \end{array} $

Rajah 9/ Diagram 9

- (a) (i) Lukis dan namakan satu isomer bagi sebatian A dan sebatian B.

Draw and name an isomer of compound A and compound B.

[4 markah/ 4 marks]

- (ii) Kedua-dua sebatian A dan B terbakar menghasilkan nyalaan berjelaga.

Tentukan sebatian yang manakah menghasilkan lebih jelaga.

Terangkan jawapan anda.

[Jisim atom relative: H = 1; C = 12]

Both compounds A and B burn to produce sooty flame.

Determine which compound produces more soot.

Explain your answer.

[Relative atomic mass: H = 1; C = 12]

[4 markah/ 4 marks]

- (iii) Sebatian C merupakan satu lagi sebatian hidrokarbon yang mempunyai kumpulan berfungsi ikatan kovalen ganda tiga antara atom karbon. Nyatakan maksud hidrokarbon dan jenis hidrokarbon bagi sebatian C.

Compound C is another hydrocarbon compound that has a functional group of triple covalent bonds between carbon atoms. This compound has the same number of carbon atoms as compound A and compound B. State the meaning of hydrocarbon and type of hydrocarbon for compound C.

[2 markah/ 2 marks]

- (b) Jadual 9 menunjukkan maklumat bagi empat sebatian organik J, K, L dan M.

Table 9 shows the information of four organic J, K, L and M.

Sebatian organik Organic compound	Maklumat Information
J	<ul style="list-style-type: none"> • Mempunyai 4 atom karbon <i>Has 4 carbons atoms</i> • Mengandungi karbon dan hidrogen sahaja <i>Contain carbon and hydrogen only</i> • Menyahwarnakan warna perang air bromin <i>Decolourises brown colour of bromine water</i>
K	<ul style="list-style-type: none"> • Mempunyai 4 atom karbon <i>Has 4 carbon atoms</i> • Mengandungi karbon dan hidrogen sahaja <i>Contains carbon and hydrogen only</i> • Tidak menyahwarnakan warna perang air bromin <i>Does not decolourise the brown colour of bromine water</i>
L	<ul style="list-style-type: none"> • Mempunyai 3 atom karbon <i>Has 3 carbon atoms</i> • Larut dalam air <i>Soluble in water</i> • Bertindak balas dengan zink menghasilkan gas hidrogen <i>Reacts with zinc to produce hydrogen gas</i>
M	<ul style="list-style-type: none"> • Mempunyai 3 atom karbon <i>Has 3 carbon atoms</i> • Larut dalam air <i>Soluble in water</i> • Bertindak balas dengan asid etanoik menghasilkan bau manis <i>Reacts with ethanoic acid to produce sweet smell</i>

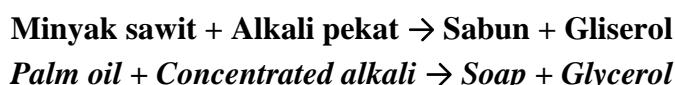
Jadual 8/ Table 8

Berdasarkan maklumat dalam Jadual 9,
Based on the information in Table 9,

- (i) tentukan formula molekul bagi sebatian organik J, K, L dan M.
determine the molecular formulae of organic compounds J, K, L and M.
- (ii) nyatakan nama siri homolog bagi setiap sebatian itu.
state the name of the homologous series for each of the compound.
- (iii) nyatakan kumpulan berfungsi sebatian L dan sebatian M.
state the functional groups of compound L and compound M.

[10 markah/ 10 marks]

10. (a) Persamaan tindak balas bagi penyediaan sabun adalah seperti berikut:
The reaction equation for the preparation of soap is as follows:

Berdasarkan persamaan itu,
Based on the equation,

- (i) Namakan tindak balas penyediaan sabun.
Name the reaction of soap preparation.
[1 markah/ 1 mark]
- (ii) Jika nama sabun yang dihasilkan ialah kalium palmitat, nyatakan nama alkali yang sesuai untuk digunakan dalam tindak balas tersebut.
The soap produced is potassium palmitate, state the name of suitable alkali to be used in the reaction.
[1 markah/ 1 mark]

- (b) (i) Jadual 10.1 menunjukkan formula struktur bagi sabun dan detergen.

Table 10.1 shows the structural formulae for soap and detergent.

Agen pencuci <i>Cleaning agent</i>	Formula struktur <i>Structural formula</i>
Sabun <i>Soap</i>	$\text{R}-\overset{\text{O}}{\underset{ }{\text{C}}}-\text{O}^- \text{Na}^+$
Detergen <i>Detergent</i>	$\text{R}-\text{O}-\overset{\text{O}}{\underset{ }{\text{S}}}-\text{O}^- \text{Na}^+$

Jadual 10.1/ *Table 10.1*

Sabun merupakan agen pencuci yang kurang berkesan berbanding detergen dalam air liat kerana sabun membentuk kekat apabila bertindak balas dengan air liat. Walaubagaimanapun, sabun lebih mesra alam berbanding detergen. Detergen mempunyai banyak bahan tambah yang boleh mencemarkan alam sekitar apabila dibuang ke dalam sistem saliran.

Tuliskan persamaan ion bagi pembentukan kekat oleh sabun.

Terangkan kesan-kesan pencemaran alam sekitar yang disebabkan oleh detergen.

Soap is a less effective cleaning agent than detergents in hard water because soap forms a scum when it reacts with hard water. However, soap is more eco-friendly than detergent. Detergent has many additives that can pollute the environment when dumped into a drainage system.

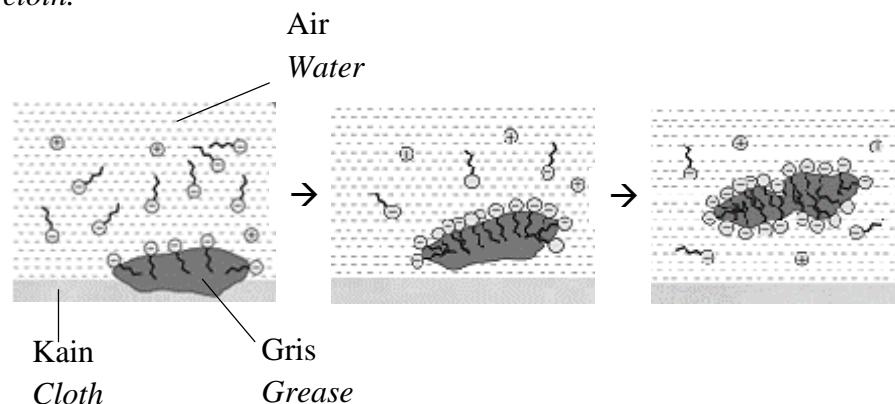
Write the ionic equation for the formation of scum by soap.

Explain the effects of environmental pollution caused by detergent.

[5 markah/ 5 marks]

- (ii) Rajah 10 menunjukkan sebahagian daripada tindakan pencucian detergen ke atas kotoran bergris pada kain.

Diagram 10 shows part of the cleaning action of detergent on greasy stains on cloth.

Rajah 10/ *Diagram 10*

Berdasarkan Rajah 10, terangkan tindakan pencucian oleh detergen ke atas kotoran bergris pada kain.

Based on Diagram 10, explain the cleaning action of detergent on greasy stains on cloth.

[3 markah/ 3 marks]

- (c) Jadual 10.2 menunjukkan gejala yang dikesan pada tiga orang pesakit iaitu Khatijah, Midi dan Nazir

Table 10.2 shows the symptoms detected from three patients which are Khatijah, Midi and Nazir.

Pesakit <i>Patient</i>	Gejala <i>Symptoms</i>
Khatijah	<ul style="list-style-type: none"> Suhu badan 38.5°C <i>Body temperature of 38.5°C</i> Sakit otot dan badan <i>Muscle and body pain</i>
Midi	<ul style="list-style-type: none"> Berhalusinasi <i>Hallucinations</i> Kemurungan dan gelisah <i>Depression and anxiety</i>
Nazir	<ul style="list-style-type: none"> Sakit dada apabila batuk <i>Chest pain when coughing</i> Hilang selera makan <i>Loss of appetite</i>

Jadual 10.2/ *Table 10.2*

Berdasarkan Jadual 10.2,

Based on Table 10.2,

- (i) Nyatakan jenis dan fungsi ubat yang perlu diambil Khatijah, Midi dan Nazir.
State the type and function of medicine that should be taken by Khatijah, Midi and Nazir.

[6 markah/ 6 marks]

- (ii) Pesakit mestilah mengambil ubat berdasarkan preskripsi oleh doktor. Jika tidak mengikut preskripsi oleh doktor, ubat tersebut boleh memberi kesan sampingan kepada pesakit.

Nazir tidak menghabiskan ubat yang telah dipreskripsikan oleh doktor manakala Midi pula mengambil ubat secara berlebihan.

Berikan satu contoh nama ubat yang sesuai untuk Nazir dan Midi serta nyatakan kesan sampingan kepada Nazir dan Midi akibat tidak mengikut preskripsi doktor.

The patient must take the medicine based on the doctor's prescription. If the doctor's prescription is not followed, the medicine can cause side effects to patients.

Nazir did not finish the medicine prescribed by the doctor while Midi took the medicine in excess.

Give an example of a suitable medicine name for Nazir and Midi and state the side effects for Nazir and Midi as a result of not following the doctor's prescription.

[4 markah/ 4 marks]

Bahagian C
Section C

[20 markah]
[20 marks]

Jawab **semua** soalan daripada bahagian ini.
Answer all of the question from this section.

11. Dua eksperimen telah dijalankan untuk mengkaji kadar tindak balas apabila zink bertindak balas dengan asid hidroklorik. Jadual 11 menunjukkan keputusan Eksperimen I dan II.
Two experiments are carried out to investigate the rate of reaction when zinc reacts with hydrochloric acid. Table 11 shows the result of Experiment I and II.

Eksperimen <i>Experiment</i>	Bahan tindak balas <i>Reactant</i>	Suhu, °C <i>Temperature, °C</i>	Jumlah isipadu gas X yang dikumpulkan dalam 2 minit, cm ³ <i>Total volume of gas X collected in 2 minutes, cm³</i>
I	Serbuk zink berlebihan + 20 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ asid hidroklorik <i>Excess zinc powder + 20 cm³ 0.1 mol dm⁻³ hydrochloric acid</i>	30.0	22.0
II	Serbuk zink berlebihan + 20 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ asid hidroklorik <i>Excess zinc powder + 20 cm³ 0.1 mol dm⁻³ hydrochloric acid</i>	40.0	37.0

Jadual 11/ *Table 11*

- (a) Nyatakan maksud kadar tindak balas.

Seterusnya, hitungkan kadar tindak balas purata Eksperimen I bagi dua minit pertama dalam cm³ s⁻¹.

State the meaning of the rate of reaction.

Next, calculate the average rate of reaction for Experiment I for the first two minutes in cm³ s⁻¹.

[2 markah/ 2 marks]

- (b) Gas X yang dibebaskan dalam eksperimen II dikumpulkan dalam buret. Namakan gas X dan hitungkan isi padu maksimum gas yang dihasilkan dalam Eksperimen II.
 [1 mol gas menempati 24 dm³ pada keadaan bilik]

Gas X evolved in experiment II are collected in burette. Name gas X and calculate the maximum volume of gas produced in Experiment II.
[1 mol of gas occupies 24 dm³ at room temperature]

[4 markah/ 4 marks]

- (c) (i) Eksperimen III dijalankan dengan menggunakan bahan tindak balas yang sama seperti Eksperimen II tetapi dengan kadar tindak balas yang lebih tinggi. Cadangkan satu faktor yang boleh digunakan dalam Eksperimen III dan beri justifikasi.
Experiment III is done using the same reactants as in Experiment II but with higher rate of reaction. Suggest another factor that can be used in Experiment III and justify.
 [2 markah/ 2 marks]

- (ii) Berdasarkan Eksperimen III yang anda cadangkan di (d)(i), lakar graf yang menunjukkan kadar tindak balas lengkap bagi eksperimen II dan III pada satu paksi yang sama.

Based on factor suggested in (d)(i), sketch a graph that shows the rate of reaction for Experiment II and III on the same axis.

[2 markah/ 2 marks]

- (d) Kadar metabolisme pesakit dipengaruhi oleh suhu darah. Kadar metabolisme pada suhu darah normal menyebabkan gangguan terhadap aliran darah pesakit dan membawa kepada risiko kerosakan otak dan organ-organ lain semasa pembedahan disebabkan oleh pengurangan bekalan oksigen. Hal ini boleh diselesaikan dengan mengurangkan kadar metabolisme pesakit. Apabila kadar metabolisme dikurangkan, keperluan oksigen oleh otak dan organ-organ yang lain juga dapat dikurangkan.

The patient's metabolic rate is influenced by blood temperature. Metabolic rates at normal blood temperatures cause disruption to the patient's blood flow and lead to the risk of brain and other organs' damage during surgery due to decrease of oxygen supply. This can be solved by decreasing the patient's metabolic rate. When the metabolic rate is decreased, the need for oxygen by the brain and other organs can also be decreased.

Sebagai seorang doktor pelatih, cadangkan satu kaedah untuk mengurangkan kadar metabolisme dan berikan sebab.

As a housemanship doctor, suggest a method to decrease the rate of metabolism and give a reason.

[2 markah/ 2 marks]

- (e) Rajah 12 di bawah menunjukkan dua pek gula yang sering digunakan di rumah. Kadar keterlarutan dalam air pada suhu bilik bagi kedua-dua jenis gula ini adalah berbeza.

Diagram 12 below shows two packs of sugar that are often used at home. The rate of solubility in water at room temperature for these two types of sugars is different.

Rajah 12/ Diagram 12

Berdasarkan faktor yang mempengaruhi kadar keterlarutan gula dalam air yang dinyatakan di atas, rancang satu kaedah di dalam makmal bagi menilai faktor yang mempengaruhi kadar tindak balas dengan menggunakan bahan-bahan kimia lain yang sesuai.

Based on the factors that affect the rate of solubility of sugar in water mentioned above, plan a method in the laboratory to evaluate the factors that affect the rate of the reaction by using other suitable chemicals.

[8 markah/ 8 marks]

KERTAS SOALAN TAMAT

END OF QUESTION PAPER

JADUAL BERKALA UNSUR

1	H	Hydrogen
----------	----------	----------

10	Ne	Symbol Neon	Nama unsur Neon	— Nomor proton —
20				Jisim atom relativ

3	Li	Be	Berilium
7			9
11	Na	Mg	Magnesium
23			24
19	K	Ca	Kalium
39			40
37	Rb	Sr	Rubidium
86			88
55	Cs	Ba	Csetium
133			137
87	Fr	Ra	Fransium
223			226
3	Li	Sc	Skandium
7			45
11	Na	Ti	Titanium
23			48
19	K	V	Vanadium
39			51
37	Rb	Zr	Zirkonium
86			89
55	Cs	Nb	Nichium
133			93
87	Fr	Ta	Tantalum
223			139
3	Li	Cr	Kromium
7			52
11	Na	Mn	Mangan
23			55
19	K	Fe	Ferum
39			56
37	Rb	Ru	Molibdenum
86			96
55	Cs	Os	Teknetium
133			98
87	Fr	W	Tungsten
223			184
3	Li	Re	Rhenium
7			186
11	Na	Ir	Osmium
23			190
19	K	Pt	Iridium
39			192
37	Rb	Au	Platinum
86			195
55	Cs	Hg	Aurum
133			197
87	Fr	Pb	Talium
223			201
3	Li	Unh	Unnilhexium
7			205
11	Na	Unp	Unnilpentium
23			260
19	K	Uno	Unnilseptium
39			263
37	Rb	Une	Unniloktromium
86			265
55	Cs	Unq	Unnilquadium
133			267
87	Fr	Unp	Unnilpentium
223			269
3	Li	Act	Aktinium
7			227
11	Na	Rm	Radium
23			226
19	K	Pm	Prometrium
39			147
37	Rb	Am	Neodium
86			144
55	Cs	Pu	Praseodimium
133			141
87	Fr	Ne	Samarium
223			150
3	Li	U	Uranium
7			238
11	Na	Nept	Neptinium
23			237
19	K	Uran	Uranium
39			244
37	Rb	U	Uranium
86			243
55	Cs	U	Uranium
133			247
87	Fr	U	Uranium
223			266

5	B	C	N	O	F	Ne
11	Baron	Karbon	Nitrogen	Oksigen	Flooren	Neon
	12	14	15	16	19	20
13	Al	Si	P	S	Cl	Ar
	Aluminum	Silikon	fosforus	Sulfur	Klorin	Argon
	27	28	31	32	35	40
5	Ge	As	Br	Kr		
	Gallium	Arsenik	Bromin	Kripton		
	79	73	79	80		
14	In	Sn	Te	I		
	Indium	Santium	Antimoni	Iodin		
	115	119	122	127		
15	Ag	Pd	Po	At		
	Argentum	Palladium	Potassium	Astatin		
	108	106	201	210		
16	Rh	Pt	Tl	Rn		
	Rodium	Platinum	Talium	Radon		
	103	78	204	222		
17	Zn	Ir	Bi	Po		
	Zink	Iridium	Bismut	Potassium		
	65	77	195	209		
18	Ni	Pt	U	At		
	Nikel	Platinum	Uranium	Astatin		
	59	108	192	210		
19	Co	Ir	U	Rn		
	Kobalt	Iridium	Unniluranium	Radon		
	59	192	265	222		
20	Fe	Os	Une			
	Ferum	Osmium	Unniluranium			
	56	190	266			
21	Ti	W	U			
	Titanium	Tungsten	Unniluranium			
	52	184	266			
22	Cr	Re	U			
	Kromium	Rhenium	Unniluranium			
	52	186	266			
23	Mn	Mo	U			
	Mangan	Molibdenum	Unniluranium			
	55	96	266			
24	Fe	Ru	U			
	Ferum	Ruthenium	Unniluranium			
	56	101	266			
25	Cr	Te	U			
	Kromium	Tellurium	Unniluranium			
	52	103	266			
26	Fe	Os	U			
	Ferum	Osmium	Unniluranium			
	56	190	266			
27	Al	Ta	U			
	Aluminum	Tantalum	Unniluranium			
	27	181	266			
28	Sc	Hf	U			
	Skandium	Hafnium	Unniluranium			
	43	179	266			
29	Sc	Ta	U			
	Skandium	Tantalum	Unniluranium			
	43	181	266			
30	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
31	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
32	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
33	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
34	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
35	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
36	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
37	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
38	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
39	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
40	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
41	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
42	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
43	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
44	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
45	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
46	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
47	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
48	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
49	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
50	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
51	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
52	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
53	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
54	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
55	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
56	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
57	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
58	Sc	W	U			
	Skandium	Tungsten	Unniluranium			
	43	184	266			
59	Sc	Re	U			
	Skandium	Rhenium	Unniluranium			
	43	186	266			
60	Sc	W </				

THE PERIODIC TABLE OF ELEMENTS

	Ce	Pr Praseo-dy-nium 141	Nd Neodymium 144	Pm Promethium 147	Sm Samarium 150	Eu Europium 152	Gd Gadolinium 157	Tb Terbium 159	Dy Dysprosium 163	Ho Holmium 165	Er Erbium 167	Tm Thulium 169	Yb Ytterbium 173	Lu Lutetium 175
58	Cerium 140	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102
90	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr
90	Thorium 232	Procurium 231	Uranium 238	Neptunium 237	Plutonium 244	Ameritium 243	Curium 247	Berkelium 247	Californium 249	Ein-steinium 254	Fermium 253	Mende-levium 256	Nobelium 254	Lawrensium 257

Reference: Chang, Raymond (1991). Chemistry. McGraw-Hill, Inc.

MAKLUMAT UNTUK CALON
INFORMATION FOR CANDIDATES

1. Kertas peperiksaan ini mengandungi tiga bahagian: **Bahagian A**, **Bahagian B** dan **Bahagian C**.

This question paper consists of three sections: Section A, Section B and Section C.

2. Jawab **semua** soalan dalam **Bahagian A**. Jawapan anda bagi **Bahagian A** hendaklah ditulis pada ruang yang disediakan dalam kertas peperiksaan.

Answer all questions in Section A. Write your answers for Section A in the spaces provided in this question paper.

3. Jawab mana-mana **satu** soalan daripada **Bahagian B** dan **semua** soalan daripada **Bahagian C**. Tulis jawapan anda bagi **Bahagian B** dan **Bahagian C** dalam helaian tambahan yang dibekalkan oleh pengawas peperiksaan. Anda boleh menggunakan persamaan, rajah, jadual, graf dan cara lain yang sesuai untuk menjelaskan jawapan anda.

Answer any one question from Section B and all question from Section C. Write your answers for Section B and Section C on the 'helaian tambahan' provided by the invigilators. You may use equations, diagrams, tables, graphs and other suitable methods to explain your answers.

4. Rajah yang mengiringi soalan tidak dilukis mengikut skala kecuali dinyatakan.

The diagrams in the questions are not drawn to scale unless stated.

5. Markah yang diperuntukkan bagi setiap soalan atau ceraian soalan ditunjukkan dalam kurungan.

Marks allocated for each question or sub-part of a question are shown in brackets.

6. Tunjukkan kerja mengira. Ini membantu anda mendapatkan markah.

Show your working. It may help you to get marks.

7. Jika anda hendak menukar jawapan, batalkan jawapan yang telah dibuat. Kemudian tulis jawapan yang baharu.

If you wish to change your answer, cross out the answer that you have done. Then write down the new answer.

8. Jadual Berkala Unsur disediakan di halaman 26.

The Periodic Table of Elements is provided on pages 27.

9. Anda dibenarkan menggunakan kalkulator saintifik.

You may use a scientific calculator.

10. Anda dinasihati supaya mengambil masa 90 minit untuk menjawab soalan dalam

Bahagian A, 30 minit untuk **Bahagian B** dan 30 minit untuk **Bahagian C**.

You are advised to spend 90 minutes to answer questions in Section A, 30 minutes for Section B and 30 minutes for Section C.